

Eduskunnan talousvaliokunta
00102 EDUSKUNTA
TaV@eduskunta.fi

Asia: U 42/2026 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneen kuningaskunnan välillä Yhdistyneen kuningaskunnan ja unionin kasvihuonekaasujen päästökauppajärjestelmien (ETS) yhdistämistä koskevan sopimuksen neuvottelemisesta

Ympäristöministeriön kirjallinen lausunto eduskunnan talousvaliokunnalle

Ympäristöministeriö kiittää talousvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston kirjelmästä, joka koskee EU:n sekä Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneen kuningaskunnan kasvihuonekaasujen päästökauppajärjestelmien (ETS) yhdistämistä koskevan sopimuksen neuvottelemista.

Neuvottelut perustuvat EU:n ja UK:n kauppaja yhteistyösopimuksen (TCA) 392 artiklan 6 kohtaan, jonka mukaan osapuolet harkitsevat hiilen hinnoittelujärjestelmiensä yhdistämistä. Tavoitteena on mahdollistaa päästöoikeuksien vastavuoroinen käyttö ja kaupankäynti sekä varmistaa järjestelmien yhteensopivuus. Samalla pyritään ehkäisemään hiilivuotoa ja kilpailun vääristymiä sekä turvaamaan tasapuoliset kilpailuolosuhteet ja oikeusvarmuus toiminnanharjoittajille. Sopimus syventäisi osapuolten yhteistyötä keskeisillä politiikka-aloilla. Keskeistä on UK:n sääntelyn dynaaminen yhdenmukaistaminen EU:n päästökauppasääntelyn kanssa.

Päästökauppajärjestelmien yhdistämisestä saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys vuonna 2025. Yhdistäminen merkitsee päästöoikeuksien vastavuoroista hyväksymistä, hintojen konvergenssia ja laajemman hiilimarkkinan muodostumista. Tämä edellyttää sääntöjen yhteensopivuutta sekä riittävän yhteneviä päästökattoja ja kunnianhimon tasoa.

Päästökauppajärjestelmien yhdistämisen johdosta hiilimarkkina laajenee ja tehostuu. Hiilivuotoriski EU:n ja UK:n välisessä kaupassa pienenee. Yhdistäminen vahvistaa EU:n roolia globaalin hiilimarkkinan kehittäjänä ja toimii mallina kansainväliselle hiilimarkkina-integraatiolle. Yhtenäinen hiilen hinta myös vahvistaa puhtaan teknologian investointeja laajemmalla markkina-alueella. Päästökauppajärjestelmien yhdistäminen on molemmille osapuolille taloudellisesti ja ilmastopoliittisesti hyödyllinen ratkaisu, mutta se edellyttää UK:lta merkittävää sääntelylinjausta EU:n suuntaan ja EU:lta institutionaalisia ratkaisuja yhteistyön hallintaan.

Päästökauppajärjestelmien yhdistäminen ei itsessään vähennä päästöjä, mutta se tekee päästövähennyksistä tehokkaampia ja todennäköisesti vahvistaa pitkän aikavälin ilmastovaikutuksia sillä edellytyksellä, että molemmat järjestelmät säilyvät kunnianhimoisina ja yhteensopivina.